
Tavaralahjoitukset tulisi vapauttaa arvonlisäverosta

Lahjoitusten verovapaus edistäisi tekstiili- ja muotialan kiertotaloutta

Kiertotaloutta on mahdollista vauhdittaa kannustamalla tekstiili- ja muotialan yrityksiä lahjoittamaan myymättä jääneet sekä esittelykappaleina toimineet hyväkuntoiset tuotteet hyväntekeväisyyteen. Jotta ympäristötavoitteisiin voidaan päästä ja kiertotalouden toteutumista tukea, lainsäädännön tulee olla mahdollisimman selkeää ja johdonmukaista. Nykytilanteessa verotus kuitenkin asettaa lahjoituksille taloudellisen kynnyksen.

Tällä hetkellä tekstiili- ja muotialan yritysten on suoritettava tavaroiden lahjoituksista arvonlisäveroa tuotteen normaalisti soveltuvan alv-kannan mukaisesti. Tämä luo yrityksille taloudellisen kynnyksen lahjoittaa tuotteita hyväntekeväisyyteen, sillä lahjoituksista suoritettava arvonlisävero ei kannusta lahjoittamiseen.

EU:n ekosuunnitteluasetus (ESPR) tuo lisäksi uuden, merkittävän ohjauskeinon myymättömien kuluttajatuotteiden käsittelyyn. Asetuksen mukaisesti tiettyjen tuotteiden, kuten vaatteiden ja jalkineiden, hävittäminen kielletään vaiheittain, mikä velvoittaa yrityksiä ensisijaisesti etsimään vaihtoehtoisia ratkaisuja tuotteiden uudelleenkäytölle ja hyödyntämiselle. Samanaikaisesti asetuksessa korostetaan, että tuotteiden lahjoittaminen ei ole hävittämistä, vaan ensisijainen keino pidentää tuotteiden käyttöikää ja ehkäistä jätteen syntyä. Tämän vuoksi kansallisen verotuksen tulisi tukea EU-tason sääntelyn tavoitteita eikä muodostaa estettä lahjoittamiselle.

EU maissa lahjoitusten arvonlisäverokäsittely vaihtelee. Osa EU-maista sallii verottomat lahjoitukset, esimerkiksi Belgiassa lahjoitukset säädettiin arvonlisäverottomiksi jo vuonna 2019. Joissakin EU-maissa, joissa verottomat lahjoitukset ovat sallittuja, lahjoittamisen kynnys on vuorostaan noussut korkeaksi hallinnollisten raportointivelvoitteiden vuoksi.

Ratkaisuna arvonlisäverolain täsmentäminen

Suomessa tavaralahjoitusten verottomuus on mahdollista toteuttaa kansallisesti täsmentämällä arvonlisäverolain tulkintaa. Täsmennyksen mukaan myymättä jääneiden tavaroiden arvo olisi yritykselle nolla tai negatiivinen, jolloin lahjoituksesta ei tule niin sanottua oman käytön arvonlisäveroa suoritettavaksi. Kun yritys toteaa, ettei tuotteita enää saada myytyä asiakkaille, ne muuttuvat liiketoiminnassa kulueraiksi ja sitovat samalla muun muassa arvokasta varastotilaa. Yrityksen itsensä vastuulle jäisi arviointi siitä mikä tavaran arvo lahjoitushetkellä on.

Vaihtoehtoisesti verottomuus on mahdollista toteuttaa arvonlisäverolain muutoksella. Lakiteknisesti tämä toteutettaisiin lisäämällä arvonlisäverolain 22 a §:ään maininta siitä, että tavaran omaan käyttöön ottamisesta ei suoriteta veroa, kun elinkeinonharjoittaja lahjoittaa tavaran hyväntekeväisyyteen.

Verottomuutta toteutettaessa Suomessa on tärkeää, että yritysten lahjoituskynnystä ei nosteta lisäämällä lahjoitukseen liittyvää hallinnollista taakkaa esimerkiksi uusilla ilmoitusvelvollisuuksilla tai raporteilla.

Emilia Gädda

+358 41 545 8142
emilia.gadda@stjm.fi

29/4/2026

SUOMEN
TEKSTIILI
& MUOTI